

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lędzinach
za rok 2011**

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki.

1.1 Największym problemem MBP Lędziny była prawie półtoraroczna przerwa w działalności centrali spowodowana generalnym remontem wnętrza i zewnątrz placówki. Z uwagi na zmiany jakie spowodował w/w remont był on dużym sukcesem. Elewację oraz wnętrze biblioteki odrestaurowano zgodnie z przedwojenną dokumentacją, pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Dzięki remontowi biblioteka zyskała cały budynek do swojej dyspozycji – poszerzył się metraż zajmowanej powierzchni – powstała sala do spotkań autorskich, sala wystawiennicza, gabinet dyrektora, sekretariat, serwerownia, pomieszczenia magazynowe, oraz pomieszczenie dla działu gromadzenia i opracowania. Zlikwidowano schody do wejścia głównego co umożliwia wjazd do biblioteki os. niepełnosprawnym, i dziecięcym wózkom, powstały toalety dla użytkowników, w tym dla osób niepełnosprawnych, znacząco podniosła się estetyka poszczególnych pomieszczeń. W ubiegłym roku MBP Lędziny zapoczątkowała gromadzenie i udostępnianie audiobooków. Oferta biblioteki okazała się interesująca dla wielu czytelników m.in. dla osób starszych, słabowidzących lub niewidomych.

1.2 W 2011r. w dokumentach organizacyjnych MBP Lędziny nie nastąpiły żadne zmiany.

1.3 Z uwagi na długotrwałą chorobę dyrektora MBP Lędziny nie odbyła się tradycyjne posiedzenie Komisji Edukacji i Kultury poświęcone bibliotece.

1.4 W ub. roku w MBP Lędziny zostały przeprowadzone 2. kontrole – PIP-u oraz audyt wewnętrzny.

Inspekcja PIP objęła: akta osobowe, wynagrodzenia, regulamin pracy oraz czas pracy, audytor wewnętrzny skontrolował politykę zatrudnienia, akty prawne, umowy, rachunkowość MBP.

1.5 W 2011r. z MBP Lędziny nawiązał współpracę Instytut Holokaustu z Florydy, poszukujący informacji o byłych więźniach obozu Auschwitz Birkenau. Współpraca mająca charakter nieformalny, trwa do dnia dzisiejszego.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej.

2.1. W ubiegłym roku nie utworzono nowych filii, w centrali wyodrębniono dział gromadzenia i opracowania.

2.2. Żadna z placówek MBP Lędziny nie uległa likwidacji ani też nie miało miejsca połączenie.

2.3. W 2011r. dla potrzeb centrali MBP zakupiono i zamontowano rolety, regały drewniane do czytelnicy (robione na zamówienie), umeblowano aneks kuchenny, zakupiono 4. szafki na audiobooki, kolorowe kosze do wypożyczalni dla dorosłych i dla dzieci, odkurzacz, radio, rzutnik multimedialny z ekranem, urządzenie wielofunkcyjne brother, laminarkę, 3. fotele, 5. manekinów oraz 2. gabloty wystawiennicze.

2.4. MBP Łędziny nie uczestniczyła w II rundzie PRB.

2.5. Centrala MBP Łędziny została poddana generalnemu remontowi - dach: nowa więźba, dachówki, rynny, zewnętrzna elewacja, sufity, okna i podłogi, przebudowano klatkę schodową. Likwidacji uległy wszystkie progi, a także schody do wejścia głównego. Toalety przystosowano dla potrzeb os. niepełnosprawnych.

3. Komputeryzacja. Ankieta.

4. Zbiory biblioteczne.

4.1. Postęp w dziedzinie technologii i w przepływie informacji oraz towarzyszące im zmiany potrzeb i oczekiwań czytelników są głównym czynnikiem wpływającym na kształt zasobów Biblioteki. Pracownicy Biblioteki są zmobilizowani do dokonywania zakupów książek zarówno korzystnych cenowo, jak i tematycznie. Gromadzone zbiory mają charakter uniwersalny. Największą liczbę stanowi literatura piękna dla dorosłych. Uzupełniany jest księgozbiór dot. literatury popularnonaukowej i naukowej. Zakres tematyczny tego typu zbiorów obejmuje m. in. takie zagadnienia jak: pedagogika, psychologia, religia, biografie.

Od marca 2011 r. Biblioteka rozpoczęła gromadzenie audiobooków.

Biblioteka w 2011r. zaopatrywała się najczęściej w internetowej księgarni wysyłkowej „Azymut” w Łodzi.

Gromadząc księgozbiór pracownicy Biblioteki kierują się głównie upodobaniami czytelników, biorąc pod uwagę dezyderaty, przeprowadzane ankiety, a także recenzje książek publikowane w prasie fachowej, informacje czerpane ze środków masowego przekazu, w tym rankingów księgarń internetowych.

4.2. Książki zakupione z dotacji Biblioteki Narodowej:

Centrala: **39 %**

Filia: **61 %**

4.3. Biblioteka w 2011 r. prenumerowała 35 tytułów czasopism na kwotę 7.398,02.zł.

Jest to przede wszystkim prasa codzienna, jak p. *Dziennik Zachodni, Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza*.

Czytelnicy chętnie sięgają po prasę lokalną, np. *Echo* oraz miesięczniki: *Twój Styl, Świat Nauki, Wiedza i Życie*. Wśród użytkowników występuje zapotrzebowanie na prasę z dziedziny ekonomii, psychologii, prawa. Niestety Biblioteka nie prenumeruje tego typu czasopism.

4.4. Biblioteka otrzymuje nieodpłatnie 4 tytuły: *The Red Bulletin* z RedBull Media House, z Biblioteki Śląskiej czasopismo *Śląsk* oraz *Łędziny Teraz* z UM Łędziny oraz *Informator Powiatu bieruńsko – łędzińskiego*.

4.5. Tytuły prenumerowanych czasopism bibliotekarskich to : *Poradnik Bibliotekarza, Nowe Książki i Bibliotekarz*.

4.6. Księgozbiór na dzień 31.12.2011r. wyniósł **42.614 vol.** na kwotę **485.823,17 zł**, z czego:

centrala: 21.951 vol na kwotę 257.055,53 zł

filia: 20.663 vol na kwotę 228.767,64 zł

W 2011 r. zakupiono 1.748 vol. na kwotę 42.888,87 zł, w tym:

centrala: 873 vol. na kwotę 21.768,81 zł

filia: 875 vol. na kwotę 21.120,06 zł

W ub. roku zaczęto gromadzenie audiobooków – zakupiono 220 szt. na kwotę 5.081,12 zł, z czego:

centrala: 117 szt. na kwotę 2.811,58 zł

filia: 103 szt. na kwotę 2.269,54 zł

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna.

5.1. Zasięg czytelnictwa: Na dzień 31.12.2011 r. Biblioteka zarejestrowała 2705 czytelników.

1. Czytelnicy wg podziału wiekowego

1) do lat 15	530 os.
2) 16 – 19 lat	357 os.
3) 20 – 24 lata	447 os.
4) 25 – 44 lata	882 os.
5) 45-60 lat	388 os.
6) Powyżej 60 lat	101 os.

2. Czytelnicy wg zajęcia

1) Uczniowie	1028 os.
2) Studenci	318 os.
3) Prac. umysłowi	508 os.
4) Robotnicy	374 os.
5) Rolnicy	5 os.
6) Inni zatrudnieni	34 os.
7) Pozostali	438 os.

Czytelnictwo Biblioteki obejmuje swym zasięgiem zarówno mieszkańców Lędzin, jak i mieszkańców miast ościennych, m.in. Mysłowic, Imielina, Bierunia, Chełmu, Bojszów, Tychów.

W 2011 r. Bibliotekę odwiedziło **26 445 osób.**

Wypożyczenia na zewnątrz: **69.301 vol.**

Czasopisma nieoprawne **990**

Audiobooki **233 szt.**

Wypożyczenia na miejscu: **2.742 vol.**

Czasopisma nieoprawne: **844**

Czytelnicy preferują literaturę faktu, powieści sensacyjne, fantastykę, romanse oraz modne szczególnie wśród młodzieży powieści o wampirach. Dzieci chętnie czytają powieści przygodowe oraz bajki.

Przykłady najbardziej poczytnych . książek w 2011 r:

Literatura piękna dla dorosłych:

Link Ch. : *Dom siostr, Drugie dziecko*

Musso G. : *Uratuj mnie, Ponieważ cię kocham, Papierowa dziewczyna, Będziesz tam?, Potem*

Montefiore S. : *Cygańska Madonna, Włoskie zaręczyny, Francuski ogrodnik*

Falcones I. : *Katedra w Barcelonie*

See L. : *Siec rozkwitającego kwiatu, Kwiat śniegu i sekretny wachlarz*

Berry S. : *Trzecia tajemnica, Tajemnica grobowca, Bursztynowa komnata*

De Mille N. : *Gra Lwa, Mayday*

Coelho P. : *Zwycięzca jest sam, Walkirie*

Baldacci D. : *Dowód prawdy, Manipulacja*

Coben H. : *Zaginiona, Jeden fałszywy ruch*

Grocholska E. : *Paryska pokojówka*
King S. : *Bezsenność, Komórka, Czarna bezgwiezdna noc*
Szwaja M. : *Gospoia prawie do wszystkiego, Zupa z ryby fugu*
Ruiz Zafon C. : *Cień wiatru, Gra anioła, Księżę mgły*
Stack J. : *Okręt Rzymu, Kapitan Rzymu*
Simon P. : *Ogród letni, Jeździec miedziany, Tatiana i Aleksander*
Wiśniewski J. : *Bikini*
Grochola K. : *Kryształowy anioł*
Kalicińska M. : *Zwyczajny facet*
Evans R.P. : *Stokrotki w śniegu, Podarunek*
Schmitt E.E. : *Trucicielka, Zapasy z życiem, Oskar i pani Róża, Odete i inne historie miłosne*
Hassel S. : *Widziałem, jak umierają, Komisarz, Królestwo piekieł, Towarzysze broni, General SS, Zlikwidowac Paryż*
Vargas Llosa M. : *Gawędziarz*
Szałamow W. : *Opowiadania kołymskie*
Krajewski M. : *Liczy Charona, Erynie, Widma w mieście Breslau*
Larsson S. : *Dziewczyzna, która igrała z ogniem, Mężczyźni, którzy nienawidzą kobiet, Zamek z piasku, który runął*
Picoult J. : *W naszym domu, W imię miłości, Zagubiona przeszłość, Drugie spojrzenie, Krucha jak lód*
Noel A. : *Ever, Błękitna godzina*
Briggs P. : *Więzy krwi, Zew księżycy*
Meyer S. : *Zmierzch, Zaćmienie, Księżyc w nowiu, Intruz, Bale maturalne*
Simmons S. : *Endymion, Triumf Endymiona, Hyperion, Upadek Hyperiona*
Pilipiuk A. : *Wampir z M-3, Norweski dziennik*
Balogh M. : *Idealna żona, Mężczyzna doskonały*
Sparks N. : *List w butelce, Ślub, Szczęściarz, I wciąż ją kocham, Wybór*
McCarthy C. : *Droga*
Nesbo J. : *Trylogia z Oslo, Karaluchy*

Literatura piękna dla dzieci:

Pies ratownik
Bob Budowniczy
Delahaye G.: *Martynka*
French V. : *Klub Tiary (seria)*
Kasdepke G. : *Kacperiada*
Simon F. : *Koszmary Karolek*
Zimmerman I. : *Miłość, gips i stokrotki,*
Minte-Konig B. : *Podwójne zauroczenie, Komórka miłości, Moda na zakochanie*
McKain K. : *To ja Lucy*
Gordon R. – *Tunele*
Pierelotkin I. : *Pepa, nie świruj, Dwie połówki pomidora, Co ma piernik do wiatraka*
Abedi I. : *Lola Lwie Serce, Brawo Lola, Lola superniana, Zakazany świat*
Bryant A. : *Marzenia Malwiny, Szczęśliwa gwiazda Jaśminy, Nielatwa decyzja Róży, Tańcząca królewna*
Gaudriot C. : *Mała wróżka Amelka (seria)*
Petigny A. : *Kamilka gotuje, Kamilka idzie do szkoły, Kamilka idzie do szpitala, Kamilka ma braciszka, Kamilka miała straszny sen*

Stickland H. : *Ząb Arka, Skarb pirata, Czarodziej Grześ*

Janosch : *Świerszczyk muzykant i kret*

Literatura z innych działów:

Otwinowska K. : *Dieta [nie] życia, Historia mojego [nie] ciała*

Tuszyńska A. : *Singer: pejzaże pamięci*

Goldsmith B. : *Geniusz i obsesja: wewnętrzny świat Marii Curie*

Valko T. : *Arabska żona, Arabska córka*

Prokopowicz M. : *Żydzi polscy: historie niezwykle*

Welsh N. : *Skazana na piekło*

Wojciechowska M. : *Etiopia: ale czat, Kobieta na krańcu świata*

Opdyke I. G. : *Ratowałam od zagłady*

Corby S.. : *Jeśli doczekam jutra*

Edelman M. : *I była miłość w getcie*

Brzozowicz G. : *Cejrowski : biografia*

Bigos J. : *Dziecko z chmur*

Stańko T. – *Desperado: autobiografia*

Kassow S. D. : *Kto napisze naszą historię*

Fowley D. : *Jak ona mogła?*

Katoucha : *Sekrety top modelki*

Szejnert M. : *Czarny ogród*

Polack M.: *Cesarz Ameryki: wielka ucieczka z Galicji*

Wermuth V. : *Zakazana żona*

Pawlikowska B.: *Blondynka na Czarnym lądzie, Blondynka na językach, W dżungli miłości, W dżungli samotności*

5.2. Coraz większe wymagania czytelników dopingują Bibliotekę do podejmowania różnorodnych inicjatyw zmierzających do aktywizacji kulturalnej, edukacyjnej i intelektualnej. Promując książkę Biblioteka skupiła się głównie na pracy z dziećmi i młodzieżą, ale nie zabrakło również spotkań i imprez skierowanych do dorosłych. Odbyły się dwa spotkania redaktora Jana Mazurkiewicza n/t literatury rosyjskiej oraz twórczości Czesława Miłosza. Spotkania odbyły się w miłej, kameralnej atmosferze przy kawie i ciastku, a wyjątkowa osobowość pana Mazurkiewicza oraz umiejętność poprowadzenia słuchaczy „po wyboistych” drogach literatury minionego wieku skłoniła wszystkich obecnych do refleksji, jaki wpływ na nasze życie ma literatura.

W ramach akcji „Wakacje bez uzależnień” w lipcu i sierpniu zorganizowano dla dzieci i młodzieży zajęcia edukacyjne, m. in. warsztaty plastyczne, muzyczne, konkursy wiedzy, zajęcia ruchowe w plenerze oraz spotkania z ciekawymi ludźmi.

Akcja „Wakacje bez uzależnień” umożliwiła dzieciom kreatywne spędzenie wolnego czasu, rozbudziła zdolności twórcze i przyczyniła się do ogólnego rozwoju dzieci.

Dzieci na każdym zajęciu otrzymywały słodki poczęstunek oraz napoje. Wszystkim uczestnikom na zakończenie każdego wakacyjnego miesiąca były wręczane nagrody książkowe. Ogółem w wakacyjnej akcji w Centrali MBP wzięło udział 465 osób.

Na uwagę zasługuje spotkanie z Konradem Małkiem, z wykształcenia ekonomistą, a z zamiłowania poetą i pisarzem bajek ekologicznych uwrażliwiających na piękno świata przyrody, szczególnie na gatunki zagrożone wyginięciem.

Dzieci podczas spotkania weszły w dialog z pisarzem i same wychodziły z pomysłami jak dbać o wymierające gatunki roślin i nie zaśmiecać Ziemi. Na zakończenie spotkania wszyscy uczniowie kl. 3 dostały pamiątkowe kartki do kolorowania z ilustracjami z książek pisarza oraz autograf.

Interesujące było również spotkanie uczniów kl. 2 i 3 SP z panem Łukaszem Dębskim, autorem książek dla dzieci. Dzieci usłyszały śmieszne bajki i historyjki, w których ukazane były zadziwiające możliwości naszego języka. Spotkanie było nie tylko świetną zabawą, ale również lekcją polszczyzny.

Obok alfabetycznych zagadek był także konkurs szybkiego czytania „łamisłówek”, w szranki którego stanęły zarówno dzieci jak i ich nauczycielki. Na zakończenie spotkania uczniowie ciasnym kołem otoczyli pisarza i każdy z nich otrzymał autograf.

Dla uczniów kl. 4 i 5 SP odbyło się spotkanie n/t literatury młodzieżowej pod hasłem „Dlaczego warto czytać”.

Spotkanie poprowadził redaktor Jan Mazurkiewicz, który opisał zalety świata przedstawionego w książkach sugerując dobry wpływ utożsamiania się ze światem bohaterów. Zapewnił, że nie ma złej literatury i warto czytać, bo to rozwija wyobraźnię i umiejętność pisania.

Biblioteka uczestniczy w akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”, na którą zapraszane są osoby różnej profesji. Dzieciom czytali m. in. : Burmistrz Miasta – Wiesław Stambrowski, górnicy – Marek Strauch i Ireneusz Matyjaszczyk, strażak OSP – Mateusz Sikora, plastyczka – Urszula Klyczka (czytanie zakończone konkursem plastycznym), siostra Karolina, Anna Kwaśnica, Iwona Dworak, pszczelarze – Jadwiga i Kazimierz Wiśniewscy oraz muzycy tyskiej orkiestry kameralnej *Aukso* – Ewa i Marcin Sidorowie, Małgorzata Hlawsa (czytanie połączone było z grą na skrzypcach i flecie muzyki Mozarta).

W ramach przedszkolnego programu „Rozbudzanie zainteresowań czytelniczych dzieci w młodszym wieku przedszkolnym – moja przygoda z książką” Biblioteka organizuje comiesięczne spotkania.

Prowadzone są również lekcje biblioteczne dla dzieci i młodzieży.

Dzięki tym spotkaniom Biblioteka pozyskała kolejnych młodych czytelników.

W roku 2011 dzieci i młodzież wypożyczyła **22 120** książek.

Dzieci młodsze chętnie sięgają po nowe bogato ilustrowane książki.

Chłopcy wybierają fantastykę i książki przygodowe, dziewczyny natomiast czytają książki obyczajowe traktujące o problemach ich rówieśników. Dużym powodzeniem wśród nastolatków cieszą się również powieści o wampirach.

Biblioteka współpracuje ze szkołami i przedszkolami z oddziałami integracyjnymi.

Oprócz spotkań autorskich, wycieczek i lekcji bibliotecznych Biblioteka organizuje szereg zabaw mających charakter poznawczy. Należą do nich m. in. „Jesień w Bibliotece”, „Wieczór Halloween”.

Ogółem we wszystkich imprezach organizowanych przez Bibliotekę wzięły udział 1023 os.

5.3. Wydawnictwa dla dzieci zachęcają kolorowymi ilustracjami rozwijającymi wyobraźnię dziecka.

Na uwagę zasługuje wydawnictwo *Wilga*, które wydaje ładne książki z kartonową oprawą, z barwnymi ilustracjami, z zaokrąglonymi brzegami stron. Książki rozwijają u najmłodszych wiele umiejętności (np. uczą liczyć) oraz spełniają funkcję edukacyjną i poznawczą, np. książki z bajkami na każdą porę dnia.

Publicat – Papiilon – książki z twardymi okładkami, kolorowe, przejrzyste ilustracje, a treść służy poznaniu otaczającego świata, np. seria *Jak to działa*, *Centrum Edukacji Dziecięcej*.

Książki są najczęściej przeznaczone dla dzieci powyżej 6 lat.

Wydawnictwo *Nasza Księgarnia* wydało ostatnio zebraną w całość serię *Poczytaj mi Mamo*.

Są to bajki z morałem z pięknymi ilustracjami, do których chętnie sięgają zarówno dzieci jak i rodzice.

Kolejną pozycją tego wydawnictwa wartą polecenia jest seria przygód o Zuzi, Loli, Mateuszk, Mikołajku. Zaletą tych pozycji jest ich niewielka objętość, dzięki czemu dzieci chętniej sięgają po książkę. Pozytywną cechą są także twarde okładki, ładny papier oraz duże litery.

Dla dzieci starszych godne polecenia jest wydawnictwo *Znak*, w szczególności seria *Koszmarny Karolek* (w częściach), *Detektyw Pozytywka*, *Paddington*. Są to pozycje wydane w twardej oprawie, z rysunkami. Plusem jest również niezbyt duża objętość, co nie zniechęca młodego czytelnika, który po pierwszej części z chęcią sięga po następną.

Dla dzieci starszych są ładne wydania popularnych pozycji jednotomowych w twardej oprawie i na ładnym papierze (Mikołajek, Jaśki, Karolek).

Do polecanych pozycji wydawnictwa *Egmont* należy seria *Aurelia księżniczka Amazonka*, *Dziki kury*, *Wróżka Felicja*. Każda przygoda w tych książkach kończy się morałem, szata graficzna działa na młodego czytelnika zachęcająco.

5.4. Usługi informacyjne; ogólna liczba kwerend w 2011r. wyniosła 1276..

6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.

6.1. MBP Łędziny nie prowadzi filii i punktów bibliotecznych w szpitalach, domach opieki, aresztach.

6.2. Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych:

- liczba tytułów tzw. książek mówionych i audiobooków – 220
- liczba e-booków – 0
- liczba książek z dużą czcionką (przybliżona) - 60

6.4. Biblioteka nie posiada stanowisk komputerowych, nie dysponuje sprzętem technicznym dla osób z dysfunkcją wzroku.

6.5. W MBP Łędziny istnieje wolontariat, książki są dostarczane do domu osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym. Biblioteka promuje swoje usługi poprzez organizację różnego rodzaju konkursów, spotkań autorskich we współpracy z Domem Seniora, Domem Samopomocy oraz z Ośrodkiem Bł. Karoliny.

7. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy.

7.1. W MBP Łędziny stan zatrudnienia pracowników merytorycznych jest wystarczający. Ogółem są zatrudnione 4. osoby (nie licząc dyrektora) 2. osoby w Filii i 2. osoby w centrali. Struktura wykształcenia przedstawia się następująco:

- wykształcenie wyższe niekierunkowe 2 os. (są w trakcie studiów podyplomowych bibliotekarskich),
- licencjat z bibliotekoznawstwa i informacji naukowej – 1os.,
- wykształcenie średnie bibliotekarskie - 1 os.

7.2. Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym – 3 os.

- studia licencjackie – 0 os.
- studia magisterskie (bibliotekoznawstwo i informacja naukowa) -1 os.
- studia podyplomowe (bibliotekoznawstwo i informacja naukowa) – 2 os.
- studia doktoranckie – 0 os.

7.3. Wszyscy pracownicy brali udział w szkoleniu z obsługi programu SOWA zorganizowanym przez MBP Imielin, a także w szkoleniach BHP organizowanych przez UM Łędziny, w szkoleniu dot. nowelizacji prawa pracy w instytucjach kultury organizowanym oraz w szkoleniu dotyczącym kontroli zarządczej zorganizowanych przez Centrum Szkolenia Administracji Publicznej oraz w szkoleniach organizowanych przez B.

Śląską – obsługa programu SOWA, rachunkowość w instytucjach kultury.

7.4. W 2011r. biblioteka przeprowadziła wewnętrzne szkolenie z zakresu kontroli zarządczej, obsługi programu SOWA1, SOWA2.

8. Finansowanie

8.1. Wielkość budżetu ogółem: 447.322,38 zł

8.2. Koszty utrzymania ogółem: 43.259,97 zł

8.3. Dochody własne: 298,50 zł

8.4. Darowizny rzeczowe: 569,99 zł

8.5. Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem: 4.700,00 zł, w tym:

8.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- wysokość środków: 3.700,00 zł

- tytuł programu: Program Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek”